

Oslo 3. februar 2015

Høringssvar – Rapport om finansiering av universiteter og høyskoler

Rapport datert 7. januar 2015 fra ekspertgruppe oppnevnt av Kunnskapsdepartementet for vurdering av nytt finansieringssystem for universiteter og høyskoler; "Finansiering for kvalitet, mangfold og samspill."

Høringsuttalelse fra Handelshøyskolen BI

Handelshøyskolen BI har mottatt og gjennomgått overnevnte rapport og leverer med dette sin høringsuttalelse.

BI er en privat stiftelse som leverer forskning og utdanning på bachelor-, master- og doktorgradsnivå innenfor klassiske handelshøyskole fag. Stiftelsen mottar om lag 18 % av sin årlige finansiering fra statstilskudd. Midler som BI mottar gjennom utdanningsinsentivene blir redusert til 30 %. Som en konsekvens av den relativt sett lave statstilskuddsandelen og reduksjonsfaktoren på utdanningsinsentivene, påvirkes Handelshøyskolen BIs finansielle situasjon i mindre grad av endringer i modell eller insentivenes størrelse og styrke.

Generelt om forslagene

Handelshøyskolen BI må aller først berømme ekspertgruppen for en utfyllende og god rapport med kloke konklusjoner utarbeidet gjennom en inkluderende og åpen prosess.

BI deler oppfatning med ekspertgruppen i deres beskrivelse av det eksisterende finansieringssystemet som både velfungerende, tilstrekkelig transparent og objektivt og resultatstimulerende. For en institusjon hvor statstilskuddet kun utgjør om lag 18 %, deles også forståelsen av at finansieringssystemet kun har delvis effekt og at andre virkemidler må tas i bruk for å styre sektoren i ønsket retning.

Videre mener BI det er klokt å anbefale en gjenkjennelig struktur, med velprøvde insentiver som er forstått. At insentiver virker, er dagens finansieringssystem et godt eksempel på. Eksperimentering med nye insentiver for å oppnå andre, mer ønskede resultater, kan bidra til sub-optimaliserende og utilsiktede effekter.

Ekspertgruppen foreslår at transisjonen fra eksisterende til nytt system skal skje uten nevneverdig endring i de ulike institusjoner finansiering, for så at nye insentiver skal virke fra dette utgangspunktet. BI er av den oppfatning at dette er en klok tilnærming.

Utdanningsinsentiver

Handelshøyskolen BI støtter et stabilt og objektivt finansieringssystem som stimulerer til effektiv studentgjennomstrømning og organisasjonenes streven etter resultatoppnåelse fremfor et forhandlingsbasert, subjektivt system.

At deler av utdanningsinsentivet anbefales oppnådd gjennom kandidatproduksjon fremfor studiepoengproduksjon, mener BI er positivt. Honorering av poengproduksjon har vist seg å virke stimulerende på tilstrømming av studenter. I så måte er det korrigerende at kandidathonorering i større grad stimulerer til gjennomstrømning.

Ekspertgruppen foreslår titusen og tretti tusen kroner for henholdsvis bachelor- og masterkandidatproduksjon. Handelshøyskolen BI kan ikke se verken de økonomiske eller utdanningspolitiske argumentene for å differensiere satsene så mye og anbefaler derav en flatere struktur.

Handelshøyskolen BI er av den oppfatning at det er riktig å legge størstedelen av insentivene for å stimulere til økt gjennomføring til Lånekassen for utdanning.

Mobilitet

Handelshøyskolen BI er av den oppfatning at internasjonalisering av universitets- og høyskolesektoren er ytterst viktig for å sikre kvaliteten på norske institusjoner og tilgang til de beste studentene i et internasjonalt studentmarked.

BI er tilfreds med forslaget om å videreføre insentiver for inn- og utveksling av studenter. Dette bidrar til internasjonalisering av hjemmemiljøet og viktige nye impulser for norske studenter. Insentivet er kun volumorientert. Handelshøyskolen BI er av den oppfatning at norsk universitets- og høyskolesektor i tillegg må få en nasjonal strategi for rekruttering og finansiering av de beste internasjonale studentene.

Ekspertgruppen foreslår et insentiv for internasjonal utveksling for yngre forsker. Handelshøyskolen BI ønsker forslaget velkommen, men er spørrende til om forslaget på tyve tusen kroner per utvekslingskontrakt vil virke insentiverende for institusjonene. Uansett, BI er av den oppfatning at et insentiv for ansattemobilitet også burde ivareta innveksling av yngre forskere. Slik kan insentivet også bidra til internasjonalisering av hjemmebasen.

Forskningsinsentiver

Handelshøyskolen BI mener ekspertgruppens forslag til honorering og insentivering av både doktorgradskandidater, forskningspublisering og oppnådd EU- eller ERC-midler både er strategisk viktige og at foreslått profil er riktig.

BI merker seg at ekspertgruppen foreslår at potten for publiseringsinsentiver fortsatt skal være lukket, men at størrelsen bør øke.

UKP-avtale

Ekspertgruppen foreslår at inntil 5 % av strategiske og langsiktige midler (basis) skal kunne utløses gjennom måloppnåelse mot kriterier avtalt mellom institusjon og departementet gjennom en utviklings-, kvalitets- og profilavtale. UKP-avtalen skal kunne gjelde mellom statlige institusjoner og departementet.

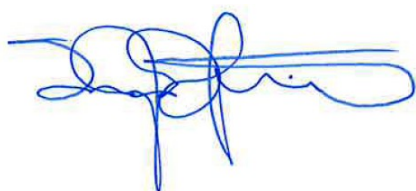
Handelshøyskolen BI mener det kan være riktig for departementet og de statlige institusjonene å ha et forhandlingsrom slik UKP-avtalene muliggjør. På denne måten kan eier styre finansiering mellom institusjoner uten å måtte endre et objektivt finansieringssystem. BI er også av den oppfatning at det er korrekt at de private institusjonene ikke deltar i en slik ordning.

Spesielt for Handelshøyskolen BI

Som nevnt avkortes dagens utdanningsinsentiver til 30 % for Handelshøyskolen BI. BI ber om at når insentivordningene skal omlegges, så bør denne avkortningen tas hensyn til på en klok måte.

Studiepoengproduksjonsfaktoren vil kunne, som i dag, avkortes. Dog er BI av den oppfatning at den foreslåtte honoreringen for ferdige kandidater ikke bør avkortes tilsvarende. På lik linje med resten av universitets- og høyskolesektoren har Handelshøyskolen BI en ambisjon om å øke gradsfullføringen hos våre studenter. Dette er et langsiktig arbeide, like utfordrende og krevende for alle institusjoner, uavhengig av grunnfinansieringens opprinnelse. BI er av den oppfatning at samtlige institusjoner bør honoreres likt for kandidatproduksjon.

Med vennlig hilsen
Handelshøyskolen BI

Inge Jan Henjesand
Rektor

